

Петрова О.Б., Попова Н.О. Формування культури письмового іноземного мовлення як складової вторинної мовної особистості // Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 5 листопада 2014 року). – Харків: Національний Юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2014. – С. 183-185.

Петрова О.Б., Попова Н.О. Формування культури письмового іноземного мовлення як складової вторинної мовної особистості. В аспекті сучасної парадигми лінгвістичних досліджень розглянуті проблеми формування вторинної мовної особистості, яка є складником мовної особистості і передбачає оволодіння іноземною мовою для міжкультурної комунікації, що актуально в сучасному глобалізованому світі.

Ключові слова: іноземне письмове мовлення, вторинна мовна особистість, міжкультурна комунікація.

Петрова О.Б., Попова Н.О. Формирование культуры письменной иностранной речи как составляющей вторичной языковой личности. В аспекте современной парадигмы лингвистических исследований рассмотрены проблемы формирования вторичной языковой личности, которая является составляющей языковой личности и предусматривает овладение иностранным языком для межкультурной коммуникации, что актуально в современном глобализированном мире.

Ключевые слова: иностранная письменная речь, вторичная языковая личность, межкультурная коммуникация.

Petrova O.B., Popova N.O. Formation of foreign speaking culture as a constituent of secondary language personality. In the aspect of modern paradigm of linguistic research the problems of formation of secondary language personality which is a component of language personality and suggests acquirement of the foreign language for intercultural communication that is topical in current globalized world.

Key words: foreign writing, secondary language personality, intercultural communication.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПИСЬМОВОГО ІНОЗЕМНОГО МОВЛЕННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ВТОРИННОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Петрова О.Б., Попова Н.О. (Харків)

Розуміючи антропоцентричний зсув у сучасних мовознавчих науках та зміну їх фундаментальної парадигми, лінгвісти дійсно все глибше аналізують мовленнєву активність у безпосередньому зв'язку мови та людини, її мислення, практичної діяльності. Проблемі формування мовної особистості приділено певну увагу в різноаспектних іноземних та вітчизняних дослідженнях, зокрема, працях Ю.М. Караулова, Й.Л. Вайсгербера, А. Вежбицької, В.І. Карасика, Ф.С. Бацевича, Г.І. Богіна, Є.П. Голобородько, Л.М. Синельникової та ін. Втім, питання розвитку такого складника мовної особистості, як культури іноземного письмового мовлення ще потребує детального розгляду та аналізу.

Дослідники визначають мовну особистість, як здатності та характеристики людини, що бере участь у комунікації, виявляти індивідуальний рівень мовної і мовленнєвої компетенції та представляти себе в суспільстві засобами мови, створюючи та сприймаючи тексти [2, 3]. Актуальною для міжкультурної комунікації є вторинна мовна особистість (Н. Гальскова, І. Халеєва, А. Соломаха], яка оволодіває іншомовною картиною світу для того, щоб зрозуміти іншу культуру та отримати здатність адекватної іншомовної комунікації, зокрема, професійної та наукової. Метою даної роботи є розгляд ролі культури письмового мовлення у формуванні вторинної мовної особистості у студентів немовних університетів під час навчання іноземної мови.

Лінгвопрагматичний підхід виявляє вплив цілей невербальної діяльності на вербальну, взаємодію мовлення адресанта та адресата. Ефективність комунікації залежить як від мовної, так і комунікативної компетенції мовця; важливою є його спроможність адекватно добирати мовні засоби, успішно конструювати повідомлення, а в письмовому повідомленні бути здатними розгортати повідомлення згідно з усталеними нормами в іншомовній дискурсивній спільноті. У межах викладання іноземної мови професійного спрямування студентів немовних університетів та науковців постає завдання навчання письмової комунікації – написання анотації, резюме, реферату статті англійською мовою, тобто, здатності здійснювати професійне наукове спілкування англійською мовою. Цей аспект передбачає розуміння соціокультурних особливостей іншомовної картини світу. Невід’ємним компонентом навчання є основи жанрової культури іншомовної наукової комунікації, застосування досягнень риторики та стилістики, теорії комунікації та ін. Для викладачів іноземної мови немовних університетів у такому контексті найважливішим є наближення до підготовки умов для формування вторинної мовної особистості, що остаточно є надзвичайно складним завданням, яке невід’ємно пов’язано з потребою змін у науковій парадигмі лінгводидактики викладання іноземних мов (Н.Д. Гальскова, Н.І. Гез, А.В. Соломаха, О.В. Хоменко та ін.)(1, 4, 5].

Отже, формування вторинної мовної особистості передбачає оволодіння іноземною мовою для міжкультурної комунікації, що актуально у сучасному глобалізованому світі. Важливо в навчанні опануванню іноземною мовою спиратися на засвоєння соціокультурних норм мовців та їх інтегрування до власної рідномовної картини світу.

Література. 1. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. М.: Академия, 2008. 336 с. 2. Карасик В.И. Дискурсивная персонология / В.И. Карасик // Язык, коммуникация и социальная среда. – 2007. – Вып.5. – С.78-86. 3. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. – М.:

Наука, 1987. – 263 с. 4. Соломаха А.В. Концепт «вторинна мовна особистість» в теорії та методиці навчання іноземних мов / Вісник психології і педагогіки [Електронний ресурс]. – Вип.13. – К., 2013. – http://www.psyh.kiev.ua/Збірник_наук._праць._-_Випуск_13. 5. Хоменко А.В. Формирование вторичной языковой личности как фактор совершенствования иноязычной подготовки в экономических вузах /Филол. науки. Вопр. теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2013. – № 11, Ч. 2. – С. 187-190.